

Bài 1 : Trong các cặp hàm số dưới đây, hàm số nào là nguyên hàm của hàm số còn lại?

a) e^{-x} và $-e^{-x}$

b) $\sin 2x$ và $\sin^2 x$

c) $\left(1 - \frac{2}{x}\right)^2 e^x$ và $\left(1 - \frac{4}{x}\right) e^x$

Lời giải:

a) Ta có: $[e^{-x}]' = -e^{-x}$.

Vậy e^{-x} là nguyên hàm của $-e^{-x}$

b) Ta có: $[\sin^2 x]' = 2\sin x \cos x = \sin 2x$.

Vậy $\sin^2 x$ là nguyên hàm của $\sin 2x$.

c) Ta có: $\left[\left(1 - \frac{4}{x}\right) e^x\right]'$

$$= \left(1 - \frac{4}{x}\right)' e^x + \left(1 - \frac{4}{x}\right) (e^x)'$$

$$= e^x \left[1 - \frac{4}{x} + \frac{4}{x^2}\right] = \left(1 - \frac{2}{x}\right)^2 e^x$$

Vậy $\left(1 - \frac{4}{x}\right) e^x$ là nguyên hàm của

hàm số $\left(1 - \frac{2}{x}\right)^2 e^x$

Bài 2 : Tìm hiểu nguyên hàm của các hàm số sau:

a) $f(x) = \frac{x + \sqrt{x} + 1}{\sqrt[3]{x}}$

b) $f(x) = \frac{2^x - 1}{e^x}$

c) $f(x) = \frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x}$

d) $f(x) = \sin 5x \cdot \cos 3x$

e) $f(x) = \tan^2 x$

f) $f(x) = e^{3-2x}$

g) $f(x) = \frac{1}{(1+x)(1-2x)}$

Lời giải:

a) Ta có: $f(x) = \frac{x}{\sqrt[3]{x}} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt[3]{x}} + \frac{1}{\sqrt[3]{x}} = x^{\frac{2}{3}} + x^{\frac{1}{6}} + x^{-\frac{1}{3}}$

$$\begin{aligned}\int f(x)dx &= \int x^{\frac{2}{3}}dx + \int x^{\frac{1}{6}}dx + \int x^{-\frac{1}{3}}dx \\&= \frac{x^{\frac{2}{3}+1}}{\frac{2}{3}+1} + \frac{x^{\frac{1}{6}+1}}{\frac{1}{6}+1} + \frac{x^{-\frac{1}{3}+1}}{-\frac{1}{3}+1} + C \\&= \frac{3}{5}x^{\frac{5}{3}} + \frac{6}{7}x^{\frac{7}{6}} + \frac{3}{2}x^{\frac{2}{3}} + C\end{aligned}$$

b) Ta có: $\int f(x)dx = \int \left(\frac{2}{e}\right)^x dx - \int e^{-x}dx$

$$= \frac{2^x}{e^x(\ln 2 - 1)} + \frac{1}{e^x} + C$$

c) Ta có: $f(x) = \frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x} = \frac{4}{\sin^2 2x} = [-2\cot 2x]'$

Vậy $\int f(x)dx = -2\cot 2x + C$

d) Ta có: $f(x) = \sin 5x \cos 3x = \frac{1}{2}[\sin 8x + \sin 2x]$

$$\begin{aligned}\int f(x)dx &= \frac{1}{2} \int \sin 8x dx + \frac{1}{2} \int \sin 2x dx \\&= -\frac{1}{16} \cos 8x - \frac{1}{4} \cos 2x + C\end{aligned}$$

e) Ta có: $f(x) = \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} - 1$

$$\int f(x)dx = \int \left(\frac{1}{\cos^2 x} - 1\right)dx = \tan x - x + C$$

f) Vậy $\int f(x)dx = \int e^{3-2x}dx$

$$= -\frac{1}{2} \int e^{3-2x} (3-2x)' dx = -\frac{1}{2} e^{3-2x} + C$$

g) Ta có: $f(x) = \frac{[1-2x]+2(x+1)]}{3(1+x)(1-2x)} = \frac{1}{3(x+1)} + \frac{2}{3(1-2x)}$

$$\begin{aligned}f(x)dx &= \frac{1}{3} \int \frac{dx}{1+x} - \frac{1}{3} \int \frac{(1-2x)'dx}{1-2x} \\&= \frac{1}{3} \ln|1+x| - \frac{1}{3} \ln|1-2x| = \frac{1}{3} \ln \left| \frac{1+x}{1-2x} \right| + C\end{aligned}$$

Bài 3 : 3. Sử dụng phương pháp đổi biến, hãy tính:

- a) $\int (1-x)^9 dx$ (đặt $u = 1-x$)
- b) $\int x(1+x^2)^{\frac{3}{2}} dx$ (đặt $u = 1+x^2$)
- c) $\int \cos^3 x \sin x dx$ (đặt $u = \cos x$)
- d) $\int \frac{dx}{e^x + e^{-x} + 2}$ (đặt $u = e^x + 1$)

Lời giải:

- a) Đặt $u = 1-x$; $du = -dx$

$$\text{Vậy } \int (1-x)^9 dx = -\int u^9 du = -\frac{u^{10}}{10} + C = -\frac{(1-x)^{10}}{10} + C$$

- b) Đặt $u = 1+x^2$; $du = 2x dx \Rightarrow x dx = \frac{du}{2}$

$$\text{Vậy } \int x(1+x^2)^{\frac{3}{2}} dx = \frac{1}{2} \int u^{\frac{3}{2}} du = \frac{\frac{1}{2}(u^{\frac{3}{2}+1})}{\frac{3}{2}+1} + C = \frac{(1+x^2)^{\frac{5}{2}}}{5} + C$$

- c) Đặt $u = \cos x$, $du = -\sin x dx$

$$\text{Vậy } \int \cos^3 x \sin x dx = -\int u^3 du = -\frac{u^4}{4} + C = -\frac{\cos^4 x}{4} + C$$

- d) Ta có: $e^x + e^{-x} + 2 = \frac{e^{2x} + 2e^x + 1}{e^x} = \frac{(e^x + 1)'}{e^x}$

Đặt $u = e^x + 1$ ta có:

$$\text{Vậy } \int f(x) dx = \int \frac{1}{u^2} du = -\frac{1}{u} + C = -\frac{1}{e^x + 1} + C$$

Bài 4 : Sử dụng phương pháp tính nguyên hàm từng phần, hãy tính:

- a) $\int x \ln(1+x) dx$
- b) $\int (x^2 + 2x - 1)e^x dx$
- c) $\int x \sin x (2x + 1) dx$
- d) $\int (1-x) \cos x dx$

Lời giải:

$$\text{a) Đặt } \begin{cases} u = \ln(1+x) \\ dv = xdx \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} du = \frac{1}{x+1} dx \\ v = \frac{1}{2}x^2 \end{cases}$$

Ta có:

$$\begin{aligned} \int x \ln(1+x) dx &= \frac{x^2}{2} \ln(1+x) - \int \frac{x^2 dx}{2(x+1)} \\ &= \frac{x^2}{2} \ln(1+x) - \frac{x^2}{4} + \frac{x}{2} - \frac{1}{2} \ln(1+x) + C \\ &= \frac{1}{2} (x^2 - 1) \ln(1+x) - \frac{x^2}{4} + \frac{x}{2} + C \end{aligned}$$

$$\text{b) Đặt } \begin{cases} u = x^2 + 2x + 1 \\ dv = e^x dx \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} du = 2(x+1) dx \\ v = e^x \end{cases}$$

$$\int (x^2 + 2x - 1)e^x dx = (x^2 + 2x - 1)e^x - 2 \int (x+1)e^x dx \quad (1)$$

$$\text{đặt } \begin{cases} u = x+1 \\ dv = e^x dx \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} du = dx \\ v = e^x \end{cases}$$

$$\int (x+1)e^x dx = (x+1)e^x + \int e^x dx = xe^x + C$$

Thay vào (1) ta có: $\int (x^2 + 2x - 1)e^x dx$

$$= (x^2 + 2x - 1)e^x - 2xe^x + C = (x^2 - 1)e^x + C$$

$$\text{c) Đặt } u(x) = x \text{ và } \sin(2x+1)dx = dv(x)$$

$$\Rightarrow du(x) = dx, v(x) = -\frac{1}{2} \cos(2x+1)$$

$$\begin{aligned} \int x \sin(2x+1) dx &= -\frac{1}{2} x \cos(2x+1) + \frac{1}{2} \int \cos(2x+1) dx \\ &= -\frac{1}{2} x \cos(2x+1) + \frac{1}{4} \sin(2x+1) + C \end{aligned}$$

$$\text{d) Đặt } 1-x = u(x); \cos x dx = dv(x)$$

$$\Rightarrow du(x) = -dx, v(x) = \sin x$$

$$\begin{aligned} \int (1-x) \cos x dx &= (1-x) \sin x + \int \sin x dx \\ &= (1-x) \sin x - \cos x + C \end{aligned}$$